

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 101

číslo: 49

5. prosince 2021

Cena: 10 Kč

Boh, ktorý prichádza

Na slávnosť narodenia Pána sa pripravujeme obdobím, ktoré sa nazýva Advent, čiže príchod. Boh Biblie nie je Bohom gréckych filozofov, povýšený nad svetom. Preto prichádza, aby sa „zaplietol“ do našich ľudských príbehov. História židovskej a kresťanskej viery je dotykom so skúsenosťou, že človek môže mať s Bohom živý kontakt, môže sa s ním stretnúť. Takúto skúsenosť nám sprostredkávajú biblickí svedkovia, ako aj dejiny ľudstva (Hebr. 1,1). Jedinečnosť kresťanstva nespočíva v neobyčajnom obsahu učenia a požiadaviek, ale v tom, že Boh sa stal v Kristovi človekom, teda jedným z nás. Ježišov príchod na konci vekov sa označuje slovom „parúzia“. Pôjde o príchod v moci a sláve (Mt 24,30), pri ktorom zničí zlo a vykoná súd nad svetom (Mt 25,31). Život kresťana má byť prípravou na Kristov príchod, ktorý nastane neočakávane. Preto máme byť pripravení s horiacimi lampami našej viery ako dievčatá v evanjeliom podobenstve.

MESIANIZMUS V IZRAELI

Pod mesianizmom rozumieme myšlienkový prúd, ktorý sa vyskytuje v Izraeli veľmi skoro. Postupne rástol a prehlboval sa, takže sa stal jedným z charakteristických prvkov izraelskej špirituality. Jeho obsahom bolo očakávanie bytosti ľudskej a zároveň nadprirodzenej, ktorej príchodom do nášho sveta začne obdobie spásy.

Mesiáš a mesianizmus v Starom zákone nemá takmer nikdy taký zmysel ako v kresťanstve, predstava o Spasiteľovi sa len naznačuje, nie je výslovne predložená. Ak chceme správne uvažovať o mesianizme, musíme upriamiť pozornosť na tri skutočnosti. Na dejinné okolnosti jeho vzniku, na jeho podstatu, ktorú treba oddeliť od literárnych foriem, a napokon nehľadať v ňom súvislý filozofický systém, ale len tvorenie, ktoré po stáročia nadchýnalo izraelského človeka, úryvkovito bolo vyjadrené svätopiscami a konkrétnu podobu nadobudlo, až keď sa splnilo vo vtelení Ježiša Krista. Mesianizmus sa už od svojho zrodu

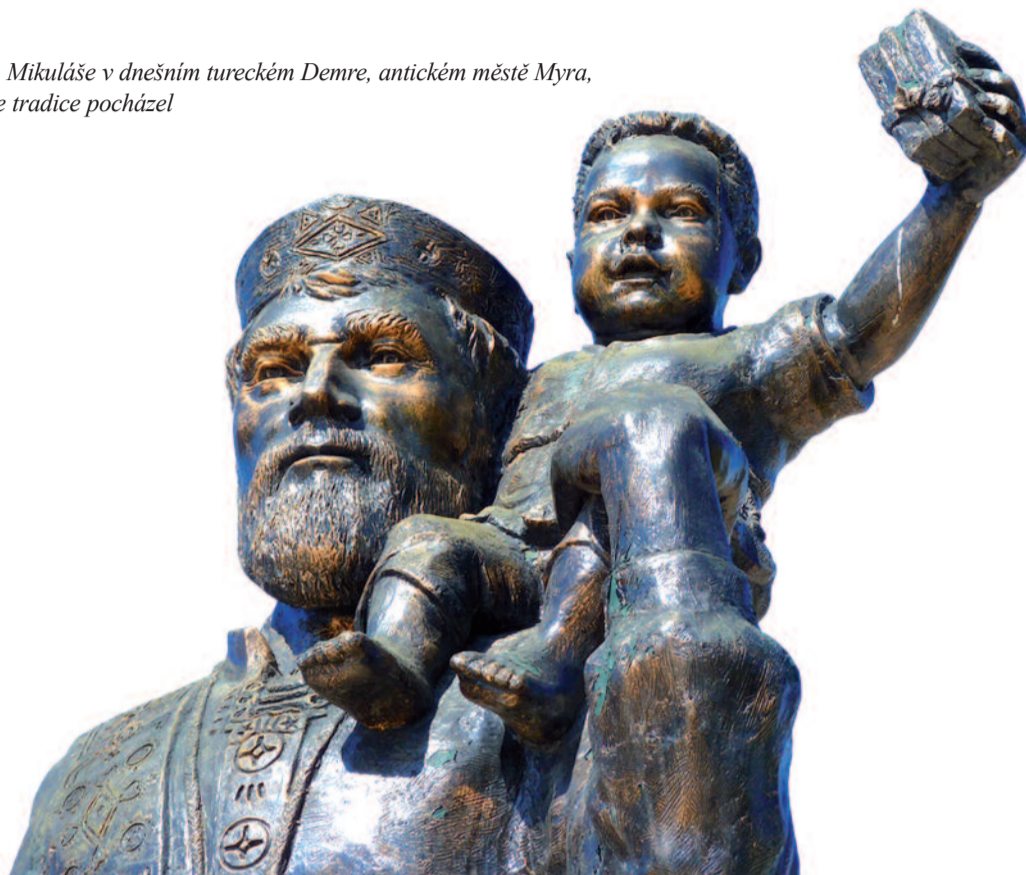
spája s istotou o Božom svedectve Izraela medzi národmi. Vidieť to z mnohých prísľubov zmlúv Izraela s Bohom. V predstavách Izraela sa spája vízia zániku ľudstva s istotou obnovy Izraela. Tieto myšlienkové prúdy sa spojili v tom, čo evanjelista Lukáš nazýva „vykúpením Izraela“ (L 1,68; 2,38; 24,21). Ako sa uskutoční toto vykúpenie? Raz sa židia domnievali, že ho Jahve uskutoční sám osobne, inokedy si predstavovali, že bude konať prostredníctvom vyvolenej osoby. Izraelskí teológovia predpokladali možnosť zásahu prostredníka. V celom Starom zákone všetci, čo prijali nejaké pomazanie, ako napríklad králi alebo veľkňazi, mali titul pomazaného Pánovho, po aramejsky „Mesia“ a po grécky „Christos“. Tento titul bude mať aj tajomný prostredník, ktorý príde v Božom mene uskutočniť „vykúpenie Izraela“ a súd.

S bolestnými krízami exilu a zničenia Izraela sa mesianizmus stáva duchovnejším. Proroci, ktorí sa zamerali na vnútorný život, videli Mesiaša ako prostredníka, pastiera a zmierovateľa Boha s človekom. Izaiáš hovorí o tomto služobníkovi Jahveho, že vydá vlastný život ako zmiernu obeť. Čím viac sa dostáva do popredia idea duchovného náboženstva a osobnej zodpovednosti človeka, tým vznešenejšie sa stáva obraz Mesiaša. Čím častejšie sú narážky na príchod Božieho posla, tým zrejmejšie sa vyníma jeho charakteristická podoba a zároveň sa pripravuje cesta evanjeliómu zjaveniu. Celá izraelská pospolitosť žila z mesianskej myšlienky v posledných stáročiach. Stačí otvoriť evanjelium a hneď sa o tom presvedčíme. „Jsi ty Mesiaš?“ pýtajú sa Jána Krstiteľa. „Si ty ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať druhého?“ hovorí sám Krstiteľ Ježišovi. Samaritánka hovorí, že vie o príchode budúceho Mesiaša. (D. Rops).

TEOLOGICKÝ ZMYSEL VIANOČNÝCH PRÍBEHOV

Stretnutie s neznámym človekom nás fascinuje obyčajne až neskôr a neraz až vtedy, keď nás už opustil. Vtedy sa pýtame, kde sa narodil. *Dokončení na str. 2*

Socha sv. Mikuláše v dnešnom tureckom Demre, antickom meste Myra, odkiaľ dle tradície pochádzal

Jednou za rok biskupem

V čase dávno minulém se díky pohostinství sestry farářky Věry Bělohradské jednou měsíčně na víkend sjížděli mladí lidé z různých míst Čech a Moravy do Litomyšle. Početně nejvýznamnější bývala naše delegace z Prahy. Jelikož jednoho roku vyšlo setkání na předvečer svátku sv. Mikuláše, sestra farářka pojala nápad, zda bychom nemohli navštívit několik místních husitských rodin. Byli jsme jednoznačně pro. Snad proto, že jsem měl vousy, připadla na mě úloha představovat sv. Mikuláše. Babička mi ušila bílou albu, krásnou kasuli a mitru a já jsem si vyrobil biskupskou berlu. Ostatní se též příslušně vystrojili a v určený čas jsme se přemístili do námi milované Litomyšle. Večer před svátkem sv. Mikuláše nám sestra farářka dala potřebné instrukce pro nalezení těch správných rodin. S našením jsme vyrazili do tmy.

Malý problém nastal již při přesunu do první lokality. Šli jsme ztemnělým městem kousek od sebe, čerti vpředu. Náhle anděl (představovaný dívkou) pronikavě zaječel. Vyzbrojen berlou, přispěchal jsem na pomoc. Anděla totiž někdo vzal za ruku. Anděl si myslel, že jsem to já. Byl však klidný jen do té doby, než zjistil, že ji nevede Mikuláš, ale jeden z místních, v restauraci posilněných, domorodců. Domorodec hned anděla pustil a moc se omlouval. Zkrátka viděl božskou bytost a chtěl se jí alespoň dotknout. Od té chvíle se mě anděl chytl a nepustil dříve než u prvního domu. Pak šlo vše náramně. Mikuláš se tvářil důstojně, anděl andělsky a čerti čertovsky. Děti recitovaly básničky, říkaly modlitbičky a zpívaly koledy. A jelikož do rodiny zavítali tak vzácní hosté, bylo potřeba si s Mikulášem připít. Koncovou lokalitou bylo sídliště. Scénář se bezproblémově opakoval. Nakonec přišly

poslední dveře, poslední rodina, přípitek. Berla začala pomalu představovat nejen symbol biskupské pastýřské služby, ale i prvek „stabilizační“. Nabrali jsme zpáteční kurz. Možná z přebytku energie či jen shodou okolností se čerti dostali venku do potyčky s několika dětmi. Pro upřesnění, naši čerti místo řetězů používali provazy. A tak se stalo, že na jednom konci provazu viseli nejen dva čerti, ale i Mikuláš s andělem, a na tom druhém horda dětí. Situace se nevyvíjela příznivě, ale nakonec se nám podařilo provaz vyprostit a než se děti vzpamatovaly, zmizeli jsme ve tmě. Ovšem v kostýmech se tak snadno neprchá. Děti se nás jaly pronásledovat. V tuto kritickou chvíli zasáhla do děje osoba z našeho doprovodu - Rudy Šrédř. Tak si v tento večer říkal náš kamarád, který jako netypická postava pro tento den, oděná ve vlněném svetru, s kloboukem a holí v ruce, vystoupil z přítmi. Postavil se mezi nás a děti, zvedl hůl a zakřičel něco jako: „Holomci, koukejte zmizet.“ To nám získalo potřebný čas k úniku. Šťastně jsme dorazili zpět na faru na Toulouvcově náměstí v domě Magdaleny Dobromily Rettigové. Živě jsme sdělovali své zážitky těm, kteří s námi nebyli, a nakonec přišel čas uložit se k spánku. V prostorné místnosti, která nám sloužila za nocležnu, byla kromě matrací na zemi i jedna postel. Někdy vyvstaly spory o to, kdo z nás na ní bude spát. Ne však tento večer, neboť jsem prohlásil jako představitel biskupa Mikuláše, že se nesluší, aby biskup spal na zemi. A bylo rozhodnuto. Zřejmě jsem se v roli sv. Mikuláše osvědčil, a tak jsem jej ještě několikrát představoval v Mikulášském chrámu na Staroměstském náměstí. Ale to už bylo s jiným andělem, bez čertů i Rudyho Šrédra. **Petr Vopálka**

Modlete se za nás

„A tak, bratří, modlete se za nás, aby se slovo Páně stále šířilo a bylo oslavováno jako u vás a abychom byli osvobozeni od pochybných a zlých lidí. Neboť ne všichni věří. Ale Pán je věrný; on vás posílí a ochrání od zlého. Společně na vás v Pánu, že konáte a budete konat, co přikazujeme. A Pán nechť řídí vaše srdce k Boží lásce a k trpělivosti Kristově.“ (2 Te 3,1-5)

Zaznívají tu velmi střídavé tóny z apoštolsky sborové praxe. Cítíme, jak je jeho srdce plné starostí o existenci křesťanských obcí, s nimiž se mu daří udržovat jen ten nejpoteb-

nější kontakt. Právě proto, že jde o otázky, které se týkají obcí, měli bychom tento text vnitřně přijmout. Dnes je třeba velmi důkladně přemýšlet o tom, co je to náboženská

obec a jak se dá realizovat. Adventní doba je v podstatě čas rozjímání a sebezkoumání – dejme se tímto textem oslovit. Právě v době, v níž naše obce procházejí změnami, jejichž příčinou je měnění se struktura společnosti, je toto téma velmi aktuální. Pavel vždy zdůrazňoval zvěstovatel-skou službu. Ani my nemáme důvod myslet a jednat jinak. Přitom samozřejmě nejde o osobu kazatele nebo faráře, nýbrž o věc, o zvěstování Božího slova. Proto má i dnes *Dokončení na str. 3*

Advent

Pavla Vlková

Na věnci plane první svíce den blíž se, však noci více.

Oděn jen ve velbloudí srsti kostnatý prorok u Jordánu nabádá lid: srovnejte stezky hleďte připravit cestu Pánu!

Na věnci plane druhá svíce den blíž se, však noci více.

Hlas volajícího na poušti bolestně buší: čas po-ká-ní! A rozléhá se po krajině to klid beroucí halekání.

Na věnci plane třetí svíce noc odchází a světla více.

Svou ráznost možná hlavou splatí však mlčet znamená jít zpátky. Co pomáhá, když cítí bázeň? Je něco navíc mezi řádky.

Na věnci planou čtyři svíce a z nebe letí holubice.

(2019)

Zprávy

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ

V OSTRAVĚ – SVINOVĚ
ZVE NA

ŽIVÝ BETLÉM

Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem...
(List Titovi 2, 11)V pondělí 13. prosince od 17 hodin
na farní zahradě vedle Husova sboru*Poetické pásmo mluveného slova a hudebních vstupů
potěší malé i velké

*Výstava betlémů od výtvarnice Dagmar Štěpánové

*Setkání lidí dobré vůle v předvečer vánočních svátků

Vánoční písně a koledy hraje kapela ODE ZDI KE ZDI

ŽIVÝ BETLÉM 2021 finančně podpořil Úřad městského obvodu Ostrava - Svinov

Adventní koncert v Lounech

Pojď si zazpívat o Vánocích! Náboženská obec Louny ve spolupráci s Kulturní komisí města vás zve na adventní koncert. Vystoupí Chrámový sbor ČČSH NO Louny, zazní české i světové vánoční písně a koledy. **Neděle 12. prosince od 16 hodin** ve vytápěném kostele.

Helena Smolová

Adventní zpívání s Diviznou

Utíká to, utíká a za chvíli tu máme Vánoce! A tak vás srdečně zveme na krásnou vánoční atmosféru!

Třetí adventní neděle 12. prosince od 16 hodin přijďte na „Adventní zpívání u kapličky“ ve Svěpravicích v pražských Horních Počernicích. Akci pořádá diakonické středisko Divizna a zpívat bude Majda Moudrá a její hosté. Těšit se můžete i na vánoční dekorace, dobrotu a svařáček zdarma. A samozřejmě na setkání s dětmi a dobrovolníky z Divizny!

KK

Z ekumeny

„ZDAŇTE BOHATÉ, ZACHRAŇTE PLANETU“

Během diskuse „Zdaňte bohaté, zachraňte planetu“ 8. listopadu 2021 se řečníci zabývali otázkou, jak může globální daň a ekonomický systém zajistit spravedlnost a odškodnění za vykořisťování lidí a planety. Zasedání, které se konalo jako doprovodná akce v rámci konference COP26, uspořádala Světová rada církví, Rada pro světovou misi, Světová luterská federace, Světové společenství reformovaných církví a Světová metodistická rada.

Církev vedou kampaň za Zacheovu daň jako výzvu k pokání za nadměrné bohatství uprostřed endemické chudoby.

Mariana Paoliová, vedoucí globální advokacie organizace Christian Aid, uvedla, že daňová a klimatická komunita musí těsněji spolupracovat v boji za to, aby národní nebo mezinárodní daňové systémy lépe řešily změnu klimatu. „Financování opatření v oblasti klimatu je nezbytné pro dosažení klimatické spravedlnosti, ale závisí také na daňové spravedlnosti,“ řekla. „Daň za škody způsobené na klimatu, kterou navrhuje kampaň Make Polluters Pay (Nechte znečišťovatele platit) – zdanění průmyslu fosilních paliv, může urychlit přechod na obnovitelné zdroje energie. Rozšíření spravedlivého přechodu je klíčem k řešení klimatické krize. Uhlíková daň a bohatství musí být chápány jako otázka spravedlnosti – jestliže nejchudších 50 % světové populace nese zodpovědnost za 7 % kumulativních emisí, nejbohatší 1 % je zodpovědné za 15 % kumulativních emisí.“

Rev. Dr. Peniel Jesudason Rufus Rajkumar, teolog Sjednocené společnosti partnerů v evangelii, řekl, že je pro nás výzvou vybrat si, zda se rozhodneme zůstat v tomto světě nebo se stát součástí jiného světa. „Abychom se stali součástí jiného světa budeme potřebovat pokání, přerozdělování a odškodnění,“ řekl. Rev. David Hasslam, zakladatel Církevní iniciativy za daňovou spravedlnost, vyzval k financování řešení klimatické krize v rozvinutých i rozvojových zemích jako odškodnění za ničení naší planety. „Bohatí se stávají stále bohatší a Zacheova daň vůči bohatým bude klíčovým prvkem,“ řekl. Jedno procento obyvatel světa nepřiměřeně přispívá ke globálnímu oteplování...

Z PROHLÁŠENÍ NÁBOŽENSKÝCH ORGANIZACÍ KE COP26

Nacházíme se ve stavu klimatické nouze. Naše extraktivní a v konečném důsledku neudržitelné systémy produkce a spotřeby orientované na zisk nás přivedly k této dnešní klimatické krizi. Navzdory mnohým zprávám a čím dál naléhavějším varováním a navzdory mnoha prohlášením a slavnostním závazkům emise skleníkových plynů nadále převyšují jejich snižování a lidstvo je na trajektorii výrazného překročení bezpečné hranice globálního oteplování 1,5 °C, což může mít katastrofální důsledky pro lidstvo a veškerý život na Zemi. Lidstvo bylo obdarováno schopností myslet a svobodou rozhodování. Musíme odpovědět pomocí vědeckých poznatků i duchovní moudrosti: více vědět a více pečovat.

Dnes vidíme, že klimatická změna je etickou a duchovní otázkou. Každá úspěšná cesta ke snížení emisí musí zahrnovat i existenciální rozměr. Etické a kosmologické narativy jednání jsou zásadní pro udržitelnější budoucnost. Otázky o spravedlnosti a porozumění naší závislosti na zdravých ekosystémech nebývají tak často rozpoznány. Klimatická krize je v konečném důsledku spojena s krizí hodnot, etiky a spirituality.

Jako lidé víry jsme povoláni o náš domov, matku Zemi, pečovat. Když pečujeme o náš domov, staráme se zároveň o ty nejzranitelnější, jako jsou chudí lidé po celém světě, budoucí generace a ekosystémy bez vlastního hlasu.

Láska nás vyzývá k hluboké solidaritě se sestrami a bratry v chudších oblastech světa a uvědomuje si, že v tomto světě jsme všichni vzájemně propojeni. Vyzývá bohatší obyvatelstvo a země, které jsou zodpovědné za převážnou část emisí, aby převzaly vedení při snižování vlastních emisí a při financování snižování emisí chudších národů. Vyzývá průmyslově vyspělé země k ochraně zranitelných, financování adaptace a také zavedení mechanismu pro řešení ztrát a škod. K tomu musí být použity dodatečné finanční prostředky.

Láska nás vyzývá k hledání klimatické spravedlnosti a obnovy. Klimatická spravedlnost znamená, že ti, kteří mají největší prospěch z emisí skleníkových plynů, musí převzít zodpovědnost a přispět těm nejvíce zasaženým přírodními katastrofami způsobenými klimatickou změnou. Vyzývá nás, abychom respektovali práva domorodých národů, chránili je a domény jejich předků před dravými ekonomickými zájmy a učili se z jejich prastaré moudrosti. Domorodá spiritualita by mohla obnovit naše chápání vzájemné závislosti mezi zemí, oceánem a životem mezi generacemi našich předků a těmi, kteří teprve mají přijít.

Láska nás vyzývá k proměně vztahů, systémů a životních stylů. Tento přechod od hospodářství založeného na fosilních palivech k ekonomice podporující život musí být spravedlivý a musí zajistit živobytí a blahobyt pro všechny, ne jen pro některé. Žádáme naše vedoucí představitele, aby nejen zachovali příslib Pařížské dohody, ale také aby zachovali naději na prosperující budoucnost lidstva.

Výběr zpráv: dr. Hana Tonzarová, přednostka OEVV,
překlad: Mgr. Kateřina Vítková, OEVV. Redakčně kráceno.

Zdroj: www.oikoumene.org

Tři vydařené oslavy
aneb od sv. Martina až po Silvestr v jediném dnu

Neděle předcházející poslední neděli bohoslužebného roku, svátku Ježíše Krista Krále, byla věnována oslavám. Na závěr liturgické sezóny se tradičně setkáváme. Jak praví Pátá kniha Mojžišova 16,15: „Sedm dní budeš slavít slavnost Hospodina, svého Boha, na místě, které Hospodin vyvolí. Vždyť Hospodin, tvůj Bůh, ti požehná na veškeré tvé úrodě a při všem, co budeš dělat. Oddej se proto radosti.“ To je ten pokrm a světlo, o kte-

rém píše středověký myslitel Tomáš Kempenský.

Okolnosti nás přiměly k tomu, abychom tři akce našeho společenství uspořádali v jediný den. Kostel byl ozdoben trofejemi z divočáka a muflona, i jezevec, kuna, bažanti a koroptve měli místo.

Po ranní bohoslužbě v dřevěném kostelíku v Blansku proběhla ve farním sále martinská slavnost, kde náš bratr farář Martin Kopecký dostal kyticí rýmovníku s tímto ver-

šovaným textem v našem místním nářečí: „Viděl sem motěla na okně, to je znamení příznivé. Dávám Ti kytku, bratříčku, k tvému svátku, Martine, na památku. Nech ju pěkně za oknem, nespěchej, žádné honem honem, a až pustí kořinky, Terezka ju přesadí do hlíny.“

Pak začala hubertská slavnost a posezení s příjemným rozptýlením, kdy byly podávány pokrmy z čerstvě ulovené zvěřiny. „Všichni nabyli dobré mysli a přijali pokrm“, říká Bible, Skutky apoštolů 27,36. Dalším dějstvím byla popolední slavnostní bohoslužba, načež následoval přesun na Brťov. Zde naše místní společenství z Brťova–Jenče připravilo též bohaté občerstvení a zábavu včetně tance, ke všemu pěkně hrála hudba Nota Bene... Vylosování tomboly přivedlo k závěru vydařený den.

Období od svátku Martina po Silvestra jsme střídavě projásali, promodlili a prohodovali. Celá akce byla ovlivněna strachem z neviditelné nákazy, a přesto se nás sešlo víc než pět desítek z Blanska, Brna, Rou-sínova, Vyškova, Rudice, Jedovnic, Kuřimi, Černé Hory, Lysic, Dlouhé Lhoty a Brťova–Jenče.

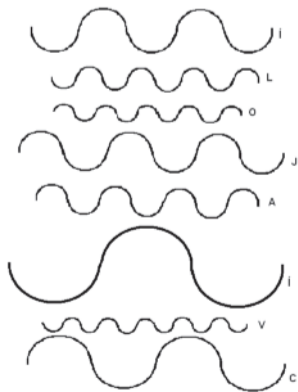
Chvála Bohu a velké díky všem, kteří mají na tomto setkání podíl.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Co je křivé, bude přímé...

To říká Jan Křtitel na poušti. Seřadíte-li správně vlnovky od té nejklikatější k té s nejméně zatáčkami, z písmenek získáte tajemnou.

(Řešení z minulého čísla: Bažte.)

Jana Krajčířiková

Jiří Vymětalík

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamacie: tel. 220 398 117

